

De Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen

Een moeder van zes kinderen leeft sinds begin 1981 van het O.C.M.W.: '...mijn wasmachine is stuk! Daar ik dit al jaren heb, is het totaal versleten. Dus ik zou een ander moeten hebben, maar het geld daarvoor? 't O.C.M.W. kan mij aan niets van apparatuur helpen. Ik ben zelfs bij de Burgemeester geweest, die zegt koudweg: 'Mevrouw, ge leeft van 't O.C.M.W....wat zoudt ge nu nog méér willen...modern comfort?' ...Mevrouw, meneer, als een wasmachine in deze tijd met zes kinderen modern comfort is, dan is een teevee zeker luxe. Zodus heb ik het stilaan opgegeven om nog aan te kloppen bij openbare instanties, want zelfs de Koningin verwijst mij naar 't O.C.M.W....dus verder moet ik niet gaan, hé?! Het is een kring waar je in blijft ronddolen en je raakt er niet uit. Vooruitkomen gaat haast niet, want je wordt belemmerd in elk opzicht. Ze houden je klein en ze kijken je na...want heel je gezin leeft van 't geld van de gemeenschap. De voorzitter zelf van 't O.C.M.W. heeft mij dit al verschillende keren onder de neus gestoken. Want ik had beter in Antwerpen gebleven, zei hij. Ze wensen je nog de gemeente uit ook!'

Naast deze getuigenis van een gerechtigde op het bestaansminimum, zouden we evengoed een getuigenis kunnen plaatsen van werkende gezinshoofden die vandaag een inkomen hebben van minder dan 23.000 fr. per maand zonder kinderbijslag; of van werkloze gezinshoofden, invalide gezinshoofden, gepensioneerden. Binnen het geheel van de lage inkomens zijn mensen met kinderen een uitgesproken gediskrimineerde groep. Hiermee zeggen we niet dat de moeilijkheden bij jongere of bejaarde armen kleiner zouden zijn, maar op twee vlakken zijn de mensen met kinderlast er toch nog slechter aan toe. Op financieel vlak moeten zij in verhouding met hun noden met nog minder rondkomen. Op organisatorisch vlak zijn er nagenoeg geen organisaties waar zij aan bod kunnen komen en waar hun belangen verdedigd worden.

Waarom een beweging?

Om twee belangrijke redenen:

1. Mensen met weinig of geen middelen worden dikwijls vernederd:
 - het is zeer erg alles te moeten vragen en krijgen (een vuur, kolen, brood... voor alles moet je hier of daar aankloppen...
 - bovendien word je daarom door de anderen betutteld; ze bemoeien zich met alles, met je privé-leven (sociaal onderzoek)... en zonder dat zij het zelf weten, voel je je zo dagelijks gekleineerd.
 - als je dopt of je leeft van het O.C.M.W. dan kan je plotseling niets meer, je weet niets, je telt ook voor niets...je kan (zogezegd) je eigen leven niet meer bedredden...de meeste mensen kijken minachtend op je neer.
2. Mensen met weinig of geen middelen worden machteloos gemaakt:
 - overal en voortdurend loop je met je neus tegen de muur: voor alledaagse

problemen i.v.m. de sociale zekerheid, uitkeringen...kan niemand je een oplossing geven; ook in de diensten slaan ze de armen in de lucht...

- je wordt van hier naar daar gestuurd...overal krijg je verwijtend te horen dat het je eigen schuld is...op de duur verlies je het laatste greintje fierheid, je hebt geen hoop meer, je blijft erin zitten...je voelt je totaal verlaten, geïsoleerd...

Wat wil (doet) de beweging?

De beweging brengt de mensen met een laag inkomen en kinderen samen.

1. Door samen te komen zien we dat weinig of geen kansen krijgen eigenlijk niet veel te maken heeft met een individuele schuld: er zijn er duizenden in Gent, honderdduizenden in Vlaanderen; 1/5 van de bevolking moet 'overleven' met een inkomen dat ver beneden het levensnoodzakelijke minimum ligt; zo krijgt je opnieuw wat zelfvertrouwen.

2. Door samen te komen horen we van elkaars belevingen dat er bijna niets gedaan wordt om die armoedetoestanden grondig aan te pakken (te veranderen). Te veel mensen in onze samenleving willen houden wat ze nu hebben ten koste van anderen: wij zijn de slachtoffers van hun egoïsme: wie alles heeft wat hij wil zal de politici zeker niet onder druk zetten om de rijkdommen rechtvaardiger te verdelen.

Kunnen we iets bereiken met de mensen die naar de ledenbijeenkomsten komen?

We bereiken drie zaken:

1. We kunnen iets beter onze persoonlijke problemen aan...de groep is daar een belangrijke steun voor. Hier en daar lukt het ons om een oplossing te vinden omdat we weten dat we op de beweging kunnen rekenen.

2. Wie nog niet naar de vergaderingen komt, kunnen we ook meer moed geven: thuis weten ze dat wij bestaan of ze lezen erover in ons tijdschrift of 't Gazet-je. Wij vinden het heel belangrijk dat wij niet voor onszelf werken, maar voor iedereen die het nodig heeft. Als we het op de bijeenkomsten hebben over voeding, elektriciteit-gas-en-water, deurwaarders, kinderplaatsing, zware leningslasten-schulden, gezondheid, wonen-huisvesting,... dan is het in de eerste plaats om oplossingen te zoeken voor de anderen die thuis in moeilijkheden zitten.

3. Het belangrijkste is wel dat we de andere mensen in de samenleving (de meer begoeden) bewijzen dat we niet zijn wat ze dikwijls van ons denken: zij weten niet wat armoede is, en zij kennen de armen niet. Wij willen hen aantonen dat we elke dag vechten met de (weinige) middelen die we hebben. Door alles wat we meemaken te bespreken kunnen we degelijke voorstellen doen aan de politici (het voorbije jaar rond voeding). Of de politici op die voorstellen willen ingaan, hangt af van hoeveel mensen er overtuigd zijn dat er dringend ernstige veranderingen moeten komen.

Ervaringen met de dienstverlening

Doorheen vele ervaringen komen twee punten duidelijk naar voren:

1. De drempels van de bestaande voorzieningen, allerlei belemmeringen waardoor veel mensen uitgesloten worden:

- de hoge bijdragen, lidgelden, toegangsprijzen die instellingen, verenigingen, nutsvoorzieningen vragen (bijdragen van vakbonden, ziekenfondsen, de schoolkosten, enz...)

- de onvoldoende informatieverbreiding over rechten, over allerlei mogelijkheden die er bestaan.

- de versnippering: de meeste diensten beperken zich tot één welbepaald gebied, zij behandelen slechts één vraag, je kan nooit ergens met al je vragen terecht; er is ook nooit gelegenheid tot een echte, globale opvang (belangstelling) en ondersteuning voor al je moeilijkheden.

2. De blijvende en zelfs toenemende afhankelijkheid ten opzichte van hulpverleners:

- wil je geholpen worden dan moet je je dikwijls politieke en levensbeschouwelijke bemoeiingen laten welgevalen.

- je moet vernederingen aanvaarden, je mag geen kat of hond hebben, geen teevee, propere kleren of gewone meubels, je leeft voortdurend onder de bedreiging dat je kinderen worden geplaatst, dat je inboedel wordt aangeslagen; je moet je aanpassen of je wilt of niet; je kan ook nergens terecht om je hierover te beklagen.

- vele hulp- of dienstverleners geven je zelfs op; ze zeggen ronduit dat ze voor jou niets meer kunnen doen of dat het te moeilijk is...of dat je zelf maar moet zorgen dat je eruit komt...

Een onderzoek naar de armoede

Minstens 20 % van de bevolking heeft een inkomen dat onder het levensnoodzakelijke minimum ligt (dat zou ongeveer 30 000 BF voor een koppel zonder kinderen moeten zijn). Deze mensen zijn: werkenden (minimumlonen), werklozen, mindervaliden, gepensioneerden, gerechtigden op het bestaansminimum.

Op 100 mensen zijn er vandaag 20 die zelfs geen 23 000 BF per maand hebben:

10 gepensioneerden; 2 zelfstandig wonende jongeren; 8 mensen (koppels of alleenstaanden) met kinderen; 6 mensen van de genoemde 20 hebben zelfs helemaal geen inkomen door loon of uitkering; zij leven van kleine karweien, de verkoop van grof huisvuil, de ruil van hun arbeid voor wat eten of kleren...

Dat er nog een enorm verschil is als je bijna 23 000, 14 000 of bijna niets hebt, is overduidelijk.

In Vlaanderen hebben 1 000 000 (20 %) volwassenen en kinderen te weinig om gewoon te leven. 300 000 mensen (6 %) daarvan hebben bijna helemaal niets.

Er rest ons te weinig of niets meer om te eten

Met dit dossier willen mensen met een laag inkomen en kinderen hun 'leven-in-armoede' kenbaar maken aan de gehele samenleving. Centraal staat wat we dag na dag beleven, vooral in verband met voeding. Het is ons niet voldoende weet te hebben van de overal bestaande tegenstellingen tussen welvarenden en hen die moeten 'leven van de kruimels van andermans tafel'. Het thema 'Leven en zich voeden met een laag inkomen en kinderen' werd grondig uitgediept tijdens de

bijeenkomsten van het werkjaar 84-85. Daaruit en uit de huisbezoeken, vragenlijsten en getuigenissen...kwamen de mensen met een laag inkomen en kinderen tot volgende algemene vaststelling: *Leven met kinderen en een laag inkomen brengt mee dat onze voeding eerst en gemakkelijkst in het gedrang komt. Vele dagen per maand is er geen of toch onvoldoende eten. Meestal is onze voeding te eenzijdig en daardoor ook ongezond. Dit alles is voor de kinderen nog erger dan voor de volwassenen. Overal is voeding nochtans een eerste basisbehoefte waaraan voldaan moet worden. Het is onmenselijk zulke toestanden te laten voortbestaan, zeker wanneer die ongewild en buiten de schuld van de betrokken mensen liggen. Daaraan moet dringend iets veranderd worden.*

Hierover verschijnt in oktober 1985 een dubbelnummer van ons tijdschrift. Het volledige dossier wordt hierin opgenomen en zal ruim verspreid worden!

Steun de beweging!

voor minimum 250 frank:

- * ontvang je het tijdschrift gedurende 1 jaar (6 nummers)
- * lees je alles wat in de Beweging gebeurt
- * maak je het mogelijk *een gratis abonnement* te geven aan iemand met laag inkomen en kinderen
- * help je de werkingskosten dragen

Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen

Zavelput 40

9110 Sint-Amandsberg (Gent)

Tel: 091/25.80.91 of 28.42.71 of 27.25.38

rekeningnummer: 068-2022293-64